

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, 2014-05-09

Znak: PNK.I.4130.20.2014

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr LIV/56/2014 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 4 kwietnia 2014 r., w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 4 kwietnia 2014 r. Rada Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego podjęła uchwałę zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Dokonana przez organ nadzoru ocena legalności przedmiotowej uchwały wykazała, iż została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa, a w szczególności art. 24 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz.858 z późn. zm.), w związku z § 2 pkt 11, § 5 pkt 2 i 5 i § 13 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r., w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127, poz. 886).

Stosownie do kwestionowanej uchwały Rada Miasta zatwierdziła opracowane przez Miejskie Wodociągi i Kanalizacji spółka z o.o. w Ostrowcu

Świętokrzyskim taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Taryfy te stanowią załącznik do uchwały.

Jak wynika z treści taryf dla określenia taryfowych cen i stawek opłat, odpowiednio dla zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, dokonano podziału odbiorców usług na taryfowe grupy odbiorców usług oraz wyboru rodzaju taryfy. W zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę wyłoniono cztery taryfowe grupy odbiorców usług, a w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków wyłoniono pięć taryfowych grup odbiorców tych usług. Taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i za zbiorowe odprowadzanie ścieków są taryfami dwuczłonowymi składającymi się z ceny wyrażonej w złotych za 1m³ odpowiednio: dostarczonej wody i odprowadzonych ścieków oraz stawek opłat abonamentowych. W obydwu taryfach w każdej z wyodrębnionych taryfowych grup odbiorców usług ustalono trzy różne stawki opłaty abonamentowej tj.:

- „za gotowość” - płaconą comiesięcznie,
- „za odczyt” - płaconą za dokonanie odczytu zużycia wody i urządzenia pomiarowego,
- „za rozliczenie” – płaconą za dokonanie każdorazowego rozliczenia i wystawienie faktury.

Ustalenie różnych stawek opłaty abonamentowej dla odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych w ramach taryfowej grupy nie znajduje żadnego uzasadnienia prawnego.

Podstawę prawną uchwał Rady Miasta stanowią przepisy (art. 24 ust. 1 i 5) ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz przepisy rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Przepisy ustawy, a przede wszystkim przepisy rozporządzenia w sposób sformalizowany i szczegółowy regulują wszystkie kwestie związane z zasadami ustalania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Stosownie do treści art. 24 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 12 ustawy taryfy, rozumiane jako zestawienia ogłoszonych publicznie cen i stawek opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków i warunków ich stosowania zatwierdzane są w drodze uchwały rady. Zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2 ustawy, przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne określa taryfę na rok, na

podstawie niezbędnych przychodów po dokonaniu ich alokacji na poszczególne taryfowe grupy odbiorów usług.

Mając na uwadze ochronę interesu odbiorców usług świadczonych przez przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne, ustawodawca powierzył radzie gminy kompetencje do zatwierdzania taryf stosowanych przez te przedsiębiorstwa, umożliwiając przez to faktyczną kontrolę wysokości stosowanych cen i opłat za świadczone usługi. Kontrola ta odbywa się dwuetapowo. W pierwszym etapie, zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy, organ wykonawczy gminy sprawdza, czy taryfy i plan zostały opracowane zgodnie z przepisami ustawy i weryfikuje koszty, o których mowa w art. 20 ust. 4 pkt 1 ustawy, pod względem celowości ich ponoszenia. W drugim etapie rada gminy zatwierdza taryfy, lub odmawia ich zatwierdzenia, jeżeli zostały one sporządzone niezgodnie z przepisami, w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku (ust. 5). Oznacza to, że rada gminy w sposób ostateczny rozstrzyga o prawidłowości opracowanej przez przedsiębiorstwo taryfy, o ile czyni to zachowując określony w ustawie termin.

Szczegółowe normy dotyczące określania taryf i warunków rozliczeń mieszczą się w wydanym na podstawie delegacji zawartej w art. 23, 25 i 27 ust. 2 ustawy i cytowanym już wyżej rozporządzeniu Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Definicja stawki opłaty abonamentowej zawarta jest w § 2 pkt 11 rozporządzenia. Stawka opłaty abonamentowej stanowi wielkość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, w zł na odbiorcę usług za okres rozliczeniowy, którą odbiorca usług jest obowiązany zapłacić przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu za utrzymanie w gotowości do świadczenia usług urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych oraz jednostkę usługi odczytu wodomierza lub urządzenia pomiarowego i rozliczenia należności za ilość dostarczonej wody lub ilość odprowadzonych ścieków.

Stawka opłaty abonamentowej może zatem być ustalana na podstawie trzech rodzajów kosztów:

- 1) utrzymania w gotowości urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych,
- 2) jednostki usługi odczytu wodomierza lub urządzenia pomiarowego,
- 3) rozliczenia należności za wodę lub ścieki. (§ 13 ust. 3 rozporządzenia).

Koszty gotowości do świadczenia usług, zgodnie z postanowieniami § 2 pkt 12 rozporządzenia, stanowią „koszty eksploatacji i utrzymania urządzeń

wodociągowych lub kanalizacyjnych, stanowiące nie więcej niż 15 % całości tych kosztów podzielonych zgodnie z przyjętym współczynnikiem alokacji na taryfowe grupy odbiorców oraz liczbę odbiorców w danej grupie taryfowej.

Włączenie przez przedsiębiorstwo kosztów gotowości do stawki opłaty abonamentowej pomniejsza odpowiednio o tę część koszty eksploatacji i utrzymania tych urządzeń przy kalkulowaniu cen za wodę lub ścieki. Wynika to z postanowień § 13 ust. 6 rozporządzenia. Oznacza to, iż pozostałe koszty dotyczące eksploatacji i utrzymania urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych nie uwzględnione przy ustalaniu stawki opłaty abonamentowej powinny być uwzględnione przy ustalaniu cen za dostarczoną wodę lub odprowadzone ścieki.

Stawka opłaty abonamentowej ustalona przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie musi zawierać wszystkich z wymienionych rodzajów kosztów oraz wszystkich kosztów dotyczących np. utrzymania w gotowości urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych. Koszty te mogą bowiem stanowić nie więcej niż 15 % całości tych kosztów.

Koszty utrzymania w gotowości urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych nie są uwzględnione w stawce opłaty abonamentowej kalkulowanej dla osób korzystających z lokali w budynku wielolokalowym, a koszty odczytu wodomierza lub urządzenia pomiarowego nie są natomiast uwzględniane w stawce opłaty abonamentowej kalkulowanej dla odbiorców usług rozliczanych na podstawie przepisów dotyczących przeciętnych norm zużycia wody i dla odbiorców usług odprowadzających ścieki opadowe i roztopowe kanalizacją deszczową.(§ 13 ust. 4 i 5 rozporządzenia).

Stawka opłaty abonamentowej obejmować może zatem różne rodzaje kosztów dla różnych taryfowych grup odbiorców usług. Wynika to także z postanowień § 5 pkt 2 i 5 rozporządzenia.

I tak dla odbiorców:

- 1) rozliczanych na podstawie wskazań wodomierza głównego lub urządzenia pomiarowego stawka opłaty abonamentowej będzie mogła zawierać wszystkie z wyżej wymienionych rodzajów kosztów,
- 2) korzystających z lokali w budynkach wielolokalowych oraz rozliczanych na podstawie wskazań wodomierza mierzącego ilość wody bezpowrotnie zużytej – stawka opłaty abonamentowej powinna uwzględnić wyłącznie koszty dotyczące odczytu wodomierza i rozliczenia należności za wodę,
- 3) rozliczanych na podstawie przeciętnych norm zużycia wody i dla odbiorców odprowadzających ścieki opadowe kanalizacją deszczową – stawka opłaty

abonamentowej uwzględniać będzie mogła wyłącznie koszty dotyczące rozliczenia i gotowości do świadczenia usługi.

W świetle obowiązujących przepisów stawki opłat abonamentowych nie są obowiązkowym elementem taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne decydując się na wprowadzenie do taryf stawek tych opłat nie może ustalać ich w sposób dowolny.

Dla odbiorców usług wyodrębnionych w ramach jednej taryfowej grupy ustala się jedną stawkę opłaty abonamentowej. Stawka tej opłaty nie może zawierać wszystkich kosztów z wymienionych w § 13 ust. 3 rozporządzenia, stanowiących podstawę do jej kalkulacji. Stawka opłaty abonamentowej może zatem obejmować różne rodzaje kosztów dla różnych taryfowych grup odbiorców. Niedopuszczalne jest natomiast ustalenie kilku różnych stawek opłaty abonamentowej dla odbiorców w ramach tej samej grupy. W świetle art. 20 ust. 3 ustawy oraz § 13 rozporządzenia zróżnicowanie cen i stawek opłat zawartych w taryfie możliwe jest jedynie pomiędzy taryfowymi grupami odbiorców.

Należy również zauważyć, iż stawka opłaty abonamentowej ustalana jest na odbiorcę usług za okres rozliczeniowy.

W świetle przedstawionych uchybień przy ustalaniu taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków w zakresie stawki opłaty abonamentowej, Rada Miasta nie była uprawniona do podjęcia uchwały o zatwierdzeniu taryf. Stosownie bowiem do art. 24 ust. 5 ustawy, w sytuacji, gdy taryfy zostały sporządzone niezgodnie z przepisami rada gminy podejmuje uchwałę o odmowie ich zatwierdzenia.

Przedstawione stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądowo administracyjnym (m. in. Wyroki WSA w Gliwicach z 7.10.2009 r. sygn. akt II SA/Gl 637/09 oraz WSA w Gdańsku z dnia 21.01.2011 r. sygn. akt II SA/Gd 977/10)

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach, za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

DIREKTORA
Nadzoru i Kontroli

w/z WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO